

ANALIZË E SISTEMIT TË DEKLARIMIT DHE KONTROLLIT TË PASURISË SË GJYQTARËVE TË GJYKATËS SË LARTË NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Gusht 2017

ANALIZË E SISTEMIT TË DEKLARIMIT DHE KONTROLLIT TË PASURISË SË GJYQTARËVE TË GJYKATËS SË LARTË NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Gusht 2017

Publikuar nga:

Rrjeti Ballkanik i Gazetarisë Investigative, Shqipëri
Blv. Gjergj Fishta, Nr. 5/22, Tiranë, Shqipëri
<http://birn.eu.com/>

Përgjegjës:

Kristina Voko
Besar Likmeta

Grafika:

Jurgena Tahiri

© Rrjeti Ballkanik i Gazetarisë Investigative, Shqipëri
Tiranë, 2017

Përmbajtja:

I.	Hyrje	7
	Qëllimi i këtij studimi	7
II.	Metodologjia e studimit	9
	Kampionimi	9
	Hedhja e të dhënave në bazën e të dhënave	11
	Përpunimi i të dhënave	14
	Kufizime të metodologjisë	14
III.	Gjetjet e studimit	16
	Interesat Private – Pasuria Bruto	17
	Ndryshimet në pasurinë bruto	18
	Nënkategoritë e interesave private	21
	Detyrimet	25
	Totali i Detyrimeve	25
	Raporti Asete-Detyrime	26
	Detyrimet e pashlyera	27
	Pasuria neto	29
	Të ardhurat	30
	Totali i të ardhurave	31
	Burimi i të ardhurave	32
	Shpenzimet	33
	Të ardhurat neto	34
	Kontrolli aritmetik dhe logjik	35
IV.	Diskutime dhe rekomandime	42
	Aneksi I: Kodifikimi i kategorive dhe nënkategorive	44
	Aneksi II: Kursi i këmbimit sipas Bankës së Shqipërisë	45

I. Hyrje

Në qershor 2017 parlamenti emëroi anëtarët e Komisionit të Pavaruar të Kualifikimit dhe të Kolegjit të Apelimit – dy institucionet e reja të ngarkuara me zbatimin e ligjit “Për rivlerësimin halimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve,” i njohur gjithashtu si ligji i vetingut. Ligji i vetingut imponon kontrollin e integritet të gjyqtarëve dhe prokurorëve, lidhur me komponentët e pasurisë, pastërtisë së figurës dhe vlerësimit profesional. Në vlerësimin e tij të pasurisë të gjyqtarëve dhe prokurorëve, Komisioni i Pavarur i Kualifikimit do të mbështetet në të dhënat e pasqyruara në deklaratat e pasurisë të administruara nga ILDKPKI si dhe hetimet administrative të ndërmarra nga ky institucion.

Institucionet e vetingut pritet t’i japin vlerësimit të pasurisë së gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe ligjshmërisë së saj rëndësi e veçantë. Për këtë arsye gjatë dy viteve të fundit BIRN Albania ka marrë në studimin pasuritë e gjyqtarëve të Apelit dhe të Gjykatës Kushtetuese, duke identifikuar trendet kryesore të të ardhurave dhe vënies së pasurisë së tyre. Ngjashëm me dy studimet e mëparshme, ky studim hedh dritë mbi trendet e pasurisë së deklaruar nga anëtarët e Gjykatës së Lartë.

Gjykata e Lartë është shkalla më e lartë e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë. Ajo ka si mision rishikimin e vendimeve të gjykatave më të ulta duke mundësuar nëpërmjet jurisprudencës së saj zbatimin uniform të ligjeve.

Të dhënat e dala nga ky studim kanë si qëllim rritjen e transparencës lidhur me pasurinë e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, për t’i mundësuar gazetarëve dhe aktorëve të tjerë të shoqërisë civile që të hulumtojnë më shumë në këtë fushë.

Qëllimi i këtij studimi

Duke pasur parasysh rolin që hetimi pasuror do të ketë në procesin e vetingut, por dhe metodologjinë e zhvilluar gjatë raportit të mësipërm, BIRN Albania mori në studim pasuritë e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, me qëllim që të identifikonte tendencat kryesore të të ardhurave dhe vënies së pasurisë nga këto gjyqtarë.

Të dhënat primare të këtij studimi bazohen në analizimin sasior dhe cilësor të formularëve vetëdeklarimit të pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, të marra nga ILDKPKI nëpërmjet kërkesave për kopje të dokumenteve publike bazuar në Ligjin nr. 119/2014 “Për të Drejtën e Informimit”. Të dhënat

dytësore për këtë studim bazohen në raportet e botuara më parë mbi këtë fushë, si dhe praktikat më të mira ndërkombëtare për vlerësimin dhe kontrollin e pasurisë të zyrtarëve të zgjedhur dhe të emëruar.

Objekt i këtij studimi janë gjyqtarët e Gjykatës së Lartë që kanë qenë në funksion deri në dorëzimin e deklaramit periodik vjetor 2015 pranë Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive. Pra, pasuria e tyre dhe burimi financiar i deklaruar, për shkak të kohëzgjatjes së detyrimit ligjor për deklarim pasurie, mund të jetë objekt studimi dhe të sjellë rezultate krahasuese.

Studimi hedh dritë jo vetëm mbi mënyrën e akumulimit të pasurisë nga anëtarët e Gjykatës së Lartë, por edhe mbi teknikat e identifikuara si 'flamuj të kuq' të fshehjes së prejardhjes së kësaj pasurie; ku përfshihen dhurata apo huamarrje nga familjarë dhe persona të lidhur, transaksione të shumta imobiliare dhe qiradhënie, si dhe mbajtja e likuiditeve Cash jashtë sistemit bankar.

Ky raport ka për qëllim të ofrojë një panoramë të qartë mbi strukturën dhe origjinën e pasurisë të deklaruar të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, duke identifikuar 'flamujt e kuq' që mundësojnë analizimin e problematikave dhe sfidave të sistemit të kontrollit të pasurisë, si dhe duke analizuar problematikat dhe sfidat e sistemit ekzistues në përmbushje të funksionit të tij.

II. Metodologjia e studimit

Kampionimi

Ky studim është bazuar në përpunimin dhe analizimin e të dhënave të deklaratave të pasurisë së 17 anëtarëve të Gjykatës së Lartë.

Deklaratat e pasurisë janë marrë në mënyrë elektronike nga Inspektorati i Lartë, pas kërkesës me shkrim drejtuar këtij institucioni, bazuar në ligjin nr.119, datë 18.09.2014 "Për të drejtën e informimit". Secili formular deklarimi përmban të gjitha të dhënat e deklaruara nga subjekti deklarues, përveç të dhënave konfidenciale (siç janë: faqja e të shpenzimeve të deklarueshme, të dhëna si p.sh. adresat e shtëpive, numrat e llogarive bankare, emrat e personave të tretë etj).

Për qëllim të këtij studimi janë marrë në analizë të gjithë formularët e deklarimit të gjyqtarëve, nga deklarimi i parë (Deklarata Para Fillimit të Detyrës), si dhe çdo deklarim periodik/vjetor i interesave private deri në vitin 2015. Në çdo rast, kur në këtë studim është cituar pasuria, detyrime, të ardhurat apo shpenzimet e gjyqtarit, nënkuptohet gjyqtari bashkë me familjarët e tij.

Bazuar në sa më lart, objekti i analizës së këtij studimi janë 207 deklaratat të interesave private të 17 gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë. Siç vihet re dhe nga Tabela nr.1, këta 17 gjyqtarë kanë kohëzgjatje në ndryshme në sistemin e deklarimit të pasurive si dhe periudha të ndryshme të emërimit në Gjykatën e Lartë.

Tabela nr.1: Vitet e deklarimit pranë ILDKPKI dhe vitet në funksionin si anëtarë të Gjykatës së Lartë

Subjekti	Numri total i deklaratave si subjekt deklarimi në ILDKPKI	Numri i deklaratave si anëtar i Gjykatës së Lartë
Admir Thanza	13	3
Aleksander Muskaj	13	8
Andi Çeliku	9	9
Ardian Dvorani	13	12
Ardian Nuni	10	10
Arjana Fullani	13	8

Artan Broci	13	3
Artan Zeneli	10	4
Edmond Islamaj	13	5
Evelina Qirjako	9	9
Guxim Zenelaj	13	8
Majlinda Andrea	13	8
Medi Bici	13	6
Mirela Fana	13	7
Shkelzen Selimi	13	5
Tom Ndreca	13	3
Xhezair Zaganjori	13	4
Total	207	112

Nga një lexim formal i formularëve të deklarimit të interesave private të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, konstatohet se:

- Admir Thanza është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 25.04.2013;
- Aleksandër Muskaj është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 08.07.2008;
- Andi Celiku është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga data 08.07.2008, me emërimin si Gjyqtar në Gjykatën e Lartë;
- Ardian Dvorani është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 17.02.2005;
- Ardian Nuni është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga 06.06.2007, me emërimin Gjyqtar në Gjykatën e Lartë;
- Arjana Fullani është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 01.08.2008;
- Artan Broci është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 26.04.2013;
- Artan Zeneli është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2007, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 26.07.2012;

- Edmond Islamaj është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 16.06.2011;
- Evelina Qirjako është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga data 08.07.2008 me emërimin Gjyqtar në Gjykatën e Lartë;
- Guxim Zenelaj është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 08.07.2008;
- Majlinda Andrea është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 28.07.2008;
- Medi Bici është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 08.07.2010;
- Mirela Fana është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 26.04.2009;
- Shkëlzen Selimi është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 16.06.2011;
- Tom Ndreca është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 25.04.2013;
- Xhezair Zaganjori është subjekt i deklarimit të interesave private pranë ILDKPKI-së nga viti 2003, dhe është emëruar Gjyqtar në Gjykatën e Lartë me datë 09.04.2013;

Hedhja e të dhënave në Databazë (bazën e të dhënave)

Të dhënat e deklaratave të interesave private janë regjistruar në bazën e të dhënave sipas një standardi unifikues, i ndjekur me përpikëri nga ekspertët e angazhuar me procesin e hedhjes së të dhënave. Për të kryer një kategorizim të saktë të të dhënave të deklaratave të pasurisë i jemi referuar: dy ligjeve bazë të ILDKPKI-së si dhe Udhëzimeve për plotësimin e formularëve të deklarimit të interesave private të miratuara nga Inspektori i Përgjithshëm i ILDKPKI-së.

Baza e të dhënave (database) është ndërtuar në formatin Excel, një tabelë e organizuar në kolona dhe rreshta, duke bërë të mundur që çdo e dhënë e deklaratës që hidhet në këtë tabelë të jetë e qartë, e plotë dhe lehtësisht e identifikueshme se cilit subjekt i përket, cilës deklaratë, cilit vit etj. Çdo e dhënë e vetëdeklaruar në deklaratat e interesave private është “zbërthyer” dhe pasqyruar në kategorinë përkatëse

Përveç gjeneraliteteve dhe të dhënave mbi funksionin e gjyqtarit, datës së emërimit në detyrë,

institucionit ku ka ushtruar profesionin përgjatë të gjithë viteve, etj., pjesa më e rëndësishme është informacioni i deklaruar lidhur me pasurinë, detyrimet, të ardhurat dhe shpenzimet. Këto të dhëna janë grupuar në katër kategori të mëdha: (1) asete; (2) detyrime; (3) të ardhura dhe (4) shpenzime.

Secila nga këto kategori është detajuar në nënkategori duke iu referuar përkufizimeve të nenit 4 të ligjit Nr.9049, datë 10.04.2003 *“Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë”*, për objektin e deklarimit si dhe rasteve më tipike të ndeshura në formularët e deklarimit, siç është për shembull: detyrimi i mbetur pa shlyer ndaj shoqërive sipërmarrëse, të ardhurat nga shitja e pasurive të paluajtshme (e shprehur si formë fitimi për shkak të transaksionit të blerjes dhe shitjes me diferencë çmimi), etj.

Të gjitha nënkategoritë e përdorura në kodifikimin e të dhënave të deklaruara nga gjyqtarët dhe familjarët e tyre, janë të pasqyruara në Aneksin I të këtij raporti ‘Kodifikimi i Kategorive dhe Nënkategorive’.

- Kolona e kategorive dhe nënkategorive është e plotësuar me kodet dhe nënkodet sipas tabelës së paraqitur në Aneksin I, me qëllim unifikimin e të dhënave dhe mundësimin e përpunimit të gjithë informacionit të disponueshëm.
- Kur deklarimi është bërë nga personat e lidhur, ky fakt evidentohet në kolonën “person i lidhur” duke plotësuar një nga opsionet, nëse bëhet fjalë për bashkëshort/e; fëmijë; apo të tjerë (si prindër, motra, vëllezër etj) që pavarësisht se nuk kanë detyrim ligjor për të deklaruar, shpesh herë janë përfshirë në vetëdeklarim.
- Të dhënat e tjera që i përkasin kategorive: (1) interesa private; (2) detyrime; (3) të ardhura dhe (4) shpenzime, janë regjistruar fillimisht në versionin narrativ, duke pasqyruar saktësisht çfarë ka deklaruar subjekti, dhe më pas në kolonën “shuma në Lekë” është përlogaritur vlera në Lekë sipas deklarimit.
- Në rastet kur është deklaruar vlera në monedhë të huaj, në kolonën “shuma në Lekë” është bërë konvertimi në Lekë, sipas kursit të këmbimit të Bankës së Shqipërisë me datë 31 Dhjetor të vitit të cilit i përket deklarimi. Në Aneksin II të këtij raporti janë pasqyruar në mënyrë të detajuar të gjitha kurset e këmbimit të përdorura sipas viteve përkatëse, për monedhat EURO, USD, GBP, CHF, CAD.
- Kur në deklaratat Periodike/Vjetore, gjyqtarët dhe familjarët e tyre kanë deklaruar pakësim të interesave private apo shitje të aseteve në pronësi (të deklaruara në deklarimet e mëparshme), regjistrimi i vlerës së këtij aseti të shitur ose pakësuar, është shënuar me minus (-). Këtu dallojmë dy raste:

1. Në rastet e shitjes së pasurive të luajjtshme dhe të paluajjtshme, vlera që pakësohet është çmimi i asetit siç është deklaruar në periudhën e krijimit. Pra pasqyrohet pakësimi i asetit në kategorinë e aseteve. Në rastet kur ka pasur diferencë mes çmimit të shitjes dhe çmimit të blerjes, atëherë kjo diferencë është pasqyruar në kategorinë e të ardhurave si burim të ardhurash për periudhën e deklarimit;
  2. Në rastin e pakësimit të likuiditeteve (Cash, bankë) apo mbyllje depozite, ky veprim është regjistruar në kategorinë e interesave private duke vendosur në kolonën "shuma në Lekë" shumën që është pakësuar me shenjë minus (-).
- Për pasuritë e luajjtshme dhe të paluajjtshme, të cilat janë deklaruar si dhurata, regjistrimi i vlerës së tyre është shënuar zero lekë (0) në rastet kur nuk është shënuar vlerë.
  - Për çdo dhuratë e cila është deklaruar në formë aseti apo është shpenzuar, në database është bërë regjistrim i dyfishtë, duke pasqyruar vlerën e dhuruar si aset apo shpenzim, si dhe burimin si të ardhur nga dhurata (kjo e fundit është regjistruar si një nënkategori e veçantë tek të ardhurat).
  - Në rastin kur janë deklaruar pasuri të paluajjtshme të përfituara nga Ligji nr.7501, është shënuar vlera zero lekë (0) për ato raste kur vetë subjekti nuk ka shënuar vlerë.
  - Për sa i përket shlyerjes së kësteve të kredisë apo detyrimeve të tjera, të cilat janë deklaruar në rubrikën e detyrimeve në formularin e deklarimit, ka qenë e pamundur të ndahet pjesa e principalit nga interesi i paguar, pasi në çdo rast është vetëdeklaruar në total kësti i paguar. Meqenëse interesi duhet të ishte trajtuar si shpenzim ndërsa principali si pakësim i detyrimeve, në këto kushte kur informacioni për pagesën e interesave mungon, kësti i paguar në total është trajtuar i gjithi si pakësim detyrimesh.
  - Në shumë raste ka pasur përsëritje të aseteve dhe detyrimeve, duke shënuar në dy ose më shumë vite rresht të njëjtat të dhëna. Ky informacion është pasqyruar në kolonën "Përshkrimi" në bazën e të dhënave, ndërsa në kolonën "shuma në Lekë" është shënuar vlera zero lekë (0), me qëllim shmangien e shtesës artificiale të pasurisë apo detyrimeve.
  - Në rastin e likuiditeteve (Cash apo në bankë), subjektet deklarues nuk kanë respektuar në çdo rast detyrimin ligjor për të deklaruar ndryshimet në krahasim me vitin paraardhës, pra shtesa apo pakësime, por kanë deklaruar gjendjen në fund të periudhës deklaruese. Kur ka qenë e mundur identifikimi dhe lidhja logjike e gjendjes aktuale me të dhënat e deklaruara në vitin paraardhës, ekspertët kanë përllogaritur sa ka qenë ky ndryshim në vlerë monetare. Në rastet kur ka qenë e pamundur identifikimi se cila llogari bankare ka ndryshuar, atëherë është marrë si e mirëqenë që shumën e deklaruar është shtesë për periudhën.

- Në rastet kur subjekti ka deklaruar se pasuria e paluajtshme është rivlerësuar, sipas ligjeve në fuqi, është shënuar vlera e rivlerësuar e objektit, me qëllim që të kemi një vlerë reale të pasurive aktuale në pronësi të subjektit, dhe njëkohësisht me qëllim justifikimin e shtimit të vlerës, kemi shtuar një nënkategori të re tek Të Ardhurat, Rivlerësimi i pasurive te paluajtshme.

Përpunimi i të dhënave

Pas hedhjes në Database (formati excel) të të dhënave të deklaratave të interesave private nga fillimi i detyrës deri me datë 31.12.2015 për 17gjqtarët e Gjykatës së Lartë, filloi faza e analizimit dhe përpunimit të të dhënave. Mënyra e përpunimit të të dhënave dhe paraqitjes grafike është bërë me metodën Pivot Table and Pivot Chart. Përpunimi i të dhënave me Pivot Table, ofron fleksibilitet në manipulimin e informacionit, saktësi në gjenerimin e tabelave dhe raporteve, si dhe paraqitje grafike me ilustrime të qarta e lehtësisht të interpretueshme.

Kufizime të metodologjisë

Në disa nga rubrikat e formularit të deklarimit janë konstatuar parregullsi në mënyrën e plotësimit të formularit. Disa nga elementët e marrë parasysh gjatë hedhjes së të dhënave të deklaratave dhe kontrollit të tyre, të cilat njëkohësisht janë dhe sinjalizues të pakujdesive ose gabimeve në plotësimin e deklaratave dhe analizimin e tyre, janë:

1. Në deklaratat Periodike/Vjetore është deklaruar gjendja e likuiditeteve në vend që të deklarohet ndryshimi i gjendjes (shtesë apo pakësim) krahasuar me vitin paraardhës;
2. Rideklaruar i njëjti aset dhe/apo detyrim, në dy ose më shumë periudha deklaruese;
3. Deklaruar nga vetë subjekti deklarues, pasuria dhe detyrimet në emër të personave të lidhur (bashkëshort/e, fëmijë madhorë), të cilët duhet të ishin plotësuar nga vetë personat e lidhur në formularin përkatës në faqen nr.7-12;
4. Është deklaruar shitje e një prone, të padeklaruar më parë, në deklaratat paraardhëse;
5. Deklarimi jo i plotë i të dhënave lidhur me kontratat e sipërmarrjes, për rastin kur jepet trualli për ndërtim, dhe nuk është e qartë pjesa takuese që përfton subjekti;
6. Mungesë informacioni nga ana e subjektit deklarues lidhur me destinacionin e të ardhurave nga shitja e pasurive të paluajtshme (nëse janë riinvestuar, mbajtur cash apo janë shpenzuar);
7. Në rubrikën e të ardhurave dhe detyrimeve, është deklaruar shënimi “nuk ka ndryshim”, por subjekti deklarues ka pasur detyrimin ligjor të deklarojë saktësisht të ardhurat neto për atë periudhë dhe shlyerjen e pagesës vjetore (pasi ka deklaruar detyrimeve në periudhën

paraardhëse);

8. Ka mungesë firmash në faqet e plotësuara nga gjyqtarët, pra në faqet ku ka të dhëna dhe nënshkrimi është i detyrueshëm;
9. Nuk janë shënuar me fjalë vlerat dhe çmimet, por vetëm me shifra; ose ka raste kur vlera me shifra është e ndryshme nga vlera në lekë; subjektet kanë deklaruar vlera me lekë të vjetër dhe jo me lekë të rinj;
10. Një kufizim i rëndësishëm, është dhe trajtimi si informacion konfidencial nga ana e ILDKP-KI-së, i shpenzimeve të deklarueshme.

Të gjitha këto kufizime krijojnë një marzh gabimi gjatë analizës statistikore, i cili është në raport të drejtë me gabimet materiale që janë gjendur në formularët e deklarimit.

III. Gjetjet e studimit

Gjatë dy dekadave të fundit, shumë vende kanë ngritur sisteme për kontrollin dhe vlerësimin e pasurive të zyrtarëve publik, çfarë ka sjellë edhe një eksperiencë të akumuluar ndërkombëtare mbi praktikën më të mira dhe metodologjitë për të verifikuar të dhënat financiare që këta zyrtarë deklarojnë. Ashtu si edhe në vende të tjera, procedura e deklarimit dhe e kontrollit të pasurisë në Shqipëri, ndahet nga ILDKPKI në regjistrimin e formularëve të deklarimit të pasurisë, përpunimi paraprak i tyre, kontrolli aritmetik dhe logjik, si dhe në raste të caktuara, verifikimi ose hetimi administrativ.

Në mënyrë që të identifikonte trende transaksionesh, të cilat përdoren nga këto subjekte për të legalizuar pjesë të paligjshme të pasurisë së tyre, të cilat në praktikën më të mira ndërkombëtare identifikohen si 'flamuj të kuq', BIRN ndërmori një analizë të detajuar të strukturës së interesave private, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë gjatë periudhës 2003-2015.

Sipas praktikave më të mira ndërkombëtare në fushën e deklarimit dhe kontrollit të pasurive, të gjithë 'flamujt e kuq' duhet të ishin shtysë për organe si ILDKPKI për të filluar një audit të plotë për subjektin për të cilin ato konstatohen. Audit i plotë, ka për qëllim përdorimin e të gjitha mundësive përtej deklaratës, për të identifikuar parregullsi financiare nga subjekti. Objekti i një audit të plotë ose kontrolli të plotë administrativ nuk është deklarata në vetvete, por subjekti deklarues dhe personat e lidhur, me të cilët ai ka kryer transaksione financiare. Qëllimi i kontrollit të plotë administrativ është që institucioni/inspektoriat i të sigurohet që të ardhurat e zyrtarit që është objekt i kontrollit dhe të familjarëve të tij, kanë një burim të ligjshëm, të hetojë nëse ka pasuri të fshehura, si dhe të identifikojë çdo lloj shpenzimi të kryer që mund të jenë krijuar me burime të ardhurash të paligjshme.

Në mungesë të të dhënave mbi hetimet administrative të ndërmarra nga ILDKPKI, për të vlerësuar punën e këtij institucioni, BIRN analizoi të dhënat e mbledhura nga 207 deklaratat e pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë. Qëllimi kryesor i kësaj analize është:

- Identifikimi i "flamujve të kuq", rasteve kur deklaratat përmbajnë të dhëna që krijojnë dyshime për burime të paligjshme të pasurisë bazuar në standardet më të mira ndërkombëtare, të cilat duhet të shërbejnë si indicie për hetime më të thelluara të deklaratave;
- Kryerja e kontrollit aritmetik-logjik të deklaratave të pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë. Kontrolli aritmetik dhe logjik, kryhet çdo vit kalendarik nga Inspektoriat i, për çdo deklarim për të vërtetuar saktësinë e vlerësimit të pasurisë së deklaruar, saktësinë e burimeve financiare të

deklaruar dhe mjaftueshmërinë e mbulimit të pasurive nga burime të deklaruar. Duke qenë se ky kontroll mbështetet vetëm tek të dhënat e deklarimeve të subjekteve dhe të familjarëve të tyre, BIRN përzgjedhi këtë metodë kontrolli për të analizuar në mënyrë të pavarur pasurinë e këtyre gjyqtarëve, si dhe punën e Inspektoriatit për të identifikuar të dhëna statistikore mbi pasuri dhe asete të ngritura me burime të paligjshme;

- Përlllogaritja e shpenzimeve të deklarueshme dhe të shpenzimeve të konsumit, referuar të dhënave të deklaratave, si diferencë mes të ardhurave neto dhe aseteve neto, për çdo deklaram periodik vjetor.

Bazuar në këto objektiva, seksionet e mëposhtme përmbledhin gjetjet mbi: *Pasurinë Bruto; Detyrimet* e deklaruar prej tyre; përlllogaritjen e *Pasurisë Neto* bazuar në të dhënat e kategorive Asete dhe Detyrime; *Të Ardhurat* dhe *Shpenzimet* e deklaruar; përlllogaritjen e të *Ardhurave Neto*; rezultatet e *Kontrollit aritmetik-logjik* të deklaratave periodike/vjetore; përlllogaritjen mbi *Pasurinë e pajustificuar* të gjyqtarëve, si dhe përlllogaritja e *Shpenzimeve vjetore* për secilin nga gjyqtarët e Gjykatës së Lartë.

Pra gjithsej, objekt i këtij studimi janë **207 deklaratat** të interesave private, të administruara nga Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive e Konfliktit të Interesit.

1. INTERESAT PRIVATE – PASURIA BRUTO

Në konceptin e pasurisë bruto përfshihet çdo interes privat deklaruar nga zyrtarët dhe familjarët e tyre në formularin e deklarimit të pasurive, të cilat janë kategorizuar referuar nenit 4 të ligjit nr.9049 datë 10.4.2003, “Për Deklarimin dhe Kontrollin e Pasurive, të Detyrimeve Financiare të të Zgjedhurve dhe të disa Nëpunësve Publikë” të ndryshuar.

- Pasuri të paluajtshme;
- Pasuri të luajtshme;
- Likuiditete në Cash;
- Likuiditete në Bankë;
- Pjesë në kapital/Aksione;
- Person Fizik;
- Sendet me vlerë të veçantë;
- Huadhënie;
- Asete të tjera (për ato asete që nuk i përkasin kategorive të mësipërme).

Mënyra e deklarimit të interesave private nga subjekti deklarues, konsiston në deklarimin e gjendjes së interesave private që disponon, burimin e krijimit dhe detyrimeve financiare në momentin e marrjes së detyrës dhe ky deklarim quhet Deklarimi Para Fillimit të Detyrës; ndërsa në deklarimet në vijim, pra në deklaratat Periodike/Vjetore, zyrtari ka detyrimin ligjor të deklarojë ndryshimet e interesave private dhe detyrimeve për periudhën deklaruese, çdo të ardhur neto si dhe shpenzimet e deklarueshme.

Për këtë arsye në përlogaritjen e vlerës së Aseteve dhe Detyrimeve në një moment të caktuar kohor, është e rëndësishme të përlogaritet vlera akumulative duke filluar nga deklaratat fillestare.

Përkufizimet e mëposhtme ndihmojnë në kuptimin më të mirë të analizës së vlerës së asetëve:

- *Interesat Private/ Pasuria bruto fillestare* – Çdo interes privat që subjekti deklarues dhe familjarët e tij zotërojnë në fillim të procesit të vetëdeklarimit;
- *Shtesat / Pakësimet vjetore* – Vlera e shtuar apo e pakësuar e interesave private për secilin vit deklarues; si dhe
- *Vlera akumulative e asetëve* – Ndryshimet në interesa private/ pasuri bruto ndër vite, në të cilën përfshihen vlera fillestare plus shtesat ose pakësimet vjetore të tyre.

1.a. Ndryshimet në pasurinë bruto

SI KA NDRYSHUAR PASURIA BRUTO, NGA FILLIMI I DETYRËS DERI NË VITIN 2015?

Nga analiza e të dhënave të deklaratave për vitin e parë të deklarimit, gjendja fillestare e pasurisë për gjyqtarët objekt i kësaj analize, është në shumën 381.046.485 lekë (381 milionë lekë ose 3.4 milionë USD)

Pas të gjitha ndryshimeve të deklaruara për gjendjen pasurore nga viti fillestar i deklarimit deri në fund të vitit 2015 (ku janë përlogaritur shtesa dhe pakësime sipas konceptit të plotësisimit të formularit të deklarimit), rezulton se shuma totale e pasurisë bruto akumulative në fund të vitit 2015 është rreth 1,043,074,723 lekë, pra pasuria në total është rritur me 63%.

Tabela nr. 2: Ndryshimi i pasurisë bruto në lekë dhe përqindje.

Subjekti	Pasuria Para Fillimit te Detyres	Pasuria dt.31/12/2015	Ndryshimi I pasurise bruto	Rritja e pasurise bruto ne %
Admir Thanza	13,457,200	45,744,011	32,286,811	71%
Aleksander Muskaj	3,868,360	23,233,339	19,364,979	83%
Andi Çeliku	17,543,276	35,326,875	17,783,599	50%
Ardian Dvorani	1,150,871	7,692,083	6,541,212	85%
Ardian Nuni	17,212,290	58,050,596	40,838,306	70%
Arjana Fullani	57,700,000	117,813,826	60,113,826	51%
Artan Broci	7,221,442	35,048,571	27,827,129	79%
Artan Zeneli	49,778,467	65,639,890	15,861,423	24%
Edmond Islamaj	1,197,250	12,677,490	11,480,240	91%
Evelina Qirjako	128,107,471	245,794,677	117,687,206	48%
Guxim Zenelaj	7,550,000	30,418,100	22,868,100	75%
Majlinda Andrea	6,000,000	24,103,954	18,103,954	75%
Medi Bici	7,550,000	9,200,119	1,650,119	18%
Mirela Fana	41,470,818	219,273,771	177,802,953	81%
Shkelzen Selimi	1,600,000	39,189,701	37,589,701	96%
Tom Ndreca	5,700,000	21,690,000	15,990,000	74%
Xhezair Zaganjori	13,939,040	52,177,719	38,238,679	73%
Total	381,046,485	1,043,074,723	662,028,238	63%

Referuar rezultateve të tabelës Nr.2, në secilin rast kemi rritje të vlerës së pasurisë dhe kjo rritje në mënyrë të përmblodhur për 17 gjyqtarët e Gjykatës së Lartë është si më poshtë:

- dy prej tyre kanë rritje të pasurisë me më pak se 25% krahasuar me gjendjen fillestare (Artan Zeneli dhe Medi Bici);
- tre gjyqtarë kanë dyfishuar pasurinë (Andi Çeliku, Arjana Fullani, Evelina Qirjako);
- shtatë gjyqtarë kanë trefishuar pasurinë (Admir Thanza, Ardian Nuni, Artan Broci, Guxim Zenelaj, Majlinda Andrea, Tom Ndreca, Xhezair Zaganjori);
- pesë prej tyre rezultojnë me një rritje pasurie prej 80-96% pra rreth 4 herë më të madhe se pasuria e tyre fillestare (Aleksandër Muskaj, Ardian Dvorani, Edmond Islamaj, Mirela Fana, Shkelzen Selimi).

Një faktor i rëndësishëm për t'u analizuar janë edhe vitet në funksion. Në tabelën nr.3 më poshtë pasqyrohet rritja e pasurisë për periudhën nga fillimi i deklarimit e deri me datë 31.12.2015, vitet për të cilat janë subjekte të ligjit të deklarimit të pasurive si dhe në kolonën e fundit është Shtesa Mesatare Vjetore e Pasurisë. Të renditur nga vlera më e lartë deri te vlera më e ulët, konstatojmë se:

Tabela nr. 3: Shtesa mesatare vjetore e pasurisë bruto.

Subjekti	Rritja e pasurisë (Lekë)	Vitet në funksion	Shtesa mesatare vjetore e pasurisë
Admir Thanza	32,286,811	12	2,690,568
Aleksander Muskaj	19,364,979	12	1,613,748
Andi Çeliku	17,783,599	8	2,222,950
Ardian Dvorani	6,541,212	12	545,101
Ardian Nuni	40,838,306	9	4,537,590
Arjana Fullani	60,113,826	12	5,009,485
Artan Broci	27,827,129	12	2,318,927
Artan Zeneli	15,861,423	9	1,762,380
Edmond Islamaj	11,480,240	12	956,687
Evelina Qirjako	117,687,206	8	14,710,901
Guxim Zenelaj	22,868,100	12	1,905,675
Majlinda Andrea	18,103,954	12	1,508,663
Medi Bici	1,650,119	12	137,510
Mirela Fana	177,802,953	12	14,816,913
Shkelzen Selimi	37,589,701	12	3,132,475
Tom Ndreca	15,990,000	12	1,332,500
Xhezair Zaganjori	38,238,679	12	3,186,557

Rritjen me të madhe mesatare vjetore të pasurisë e kanë gjyqtaret Evelina Qirjako dhe Mirela Fana. Ndërsa vlera më e ulët e shtesës mesatare vjetore të pasurisë shkon për gjyqtarin Medi Bici.

1.b. Nënkatëgoritë e interesave private

CILAT JANË LLOJET E INTERESAVE PRIVATE DHE RAPORTI NDËRMJET TYRE?

Nënkatëgoritë që përbëjnë totalin e vlerës së interesave private të deklaruara nga gjyqtarët e Gjykatës e Lartë, janë klasifikuar në: Pasuri të paluajtshme; Pasuri të luajtshme; Likuiditete në Cash; Likuiditete në Bankë; Sende me vlerë të veçantë.

Raporti ndërmjet këtyre nënkategorive në vlerë në Lek dhe në përqindje, për të gjithë gjyqtarët deklarues objekt të këtij studimi, është prezantuar në Tabelën nr. 4si më poshtë:

Tabela nr.4: Vlera progresive në lekë për secilën nënkategori të interesave private dhe raporti mes tyre.

Interesa Private	Vlera në Lekë dt.31.12.2015	Raporti në %
Pasuri të Paluajtshme	704,753,115	67.56%
Likuiditete në Bankë	235,513,185	23%
Likuiditete në Cash	55,163,146	5%
Pasuri të Luajtshme	23,807,494	2%
Huadhënie	14,608,400	1%
Pjesë në kapital/Aksione	8,685,934	1%
Sende me vlerë të veçantë	543,450	0.05%
Total	1,043,074,723	100%

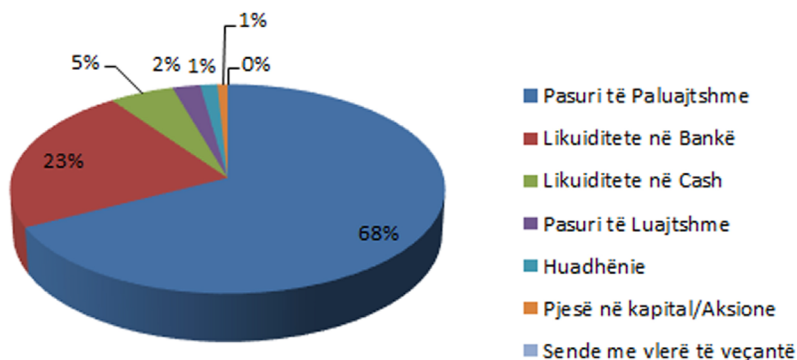
Pra, gjendja e pasurisë me datë 31/12/2015 e anëtarëve të Gjykatës së Lartë, përbëhet nga:

68% pasuri e paluajtshme; 23% likuiditete në bankë; 5% likuiditete Cash; 2% Pasuri e luajtshme (automjete), 1% huadhënie; më pak se 1% sende me vlerë të veçantë, 1% pjesë në kapital/aksione.

*Në lidhje me kategorinë "Sende me vlerë të veçantë" rezulton se vetëm gjyqtari Artan Broci, ka deklaruar në Deklarimin për Herë të Parë që disponon pasuri me vlerë të veçantë.

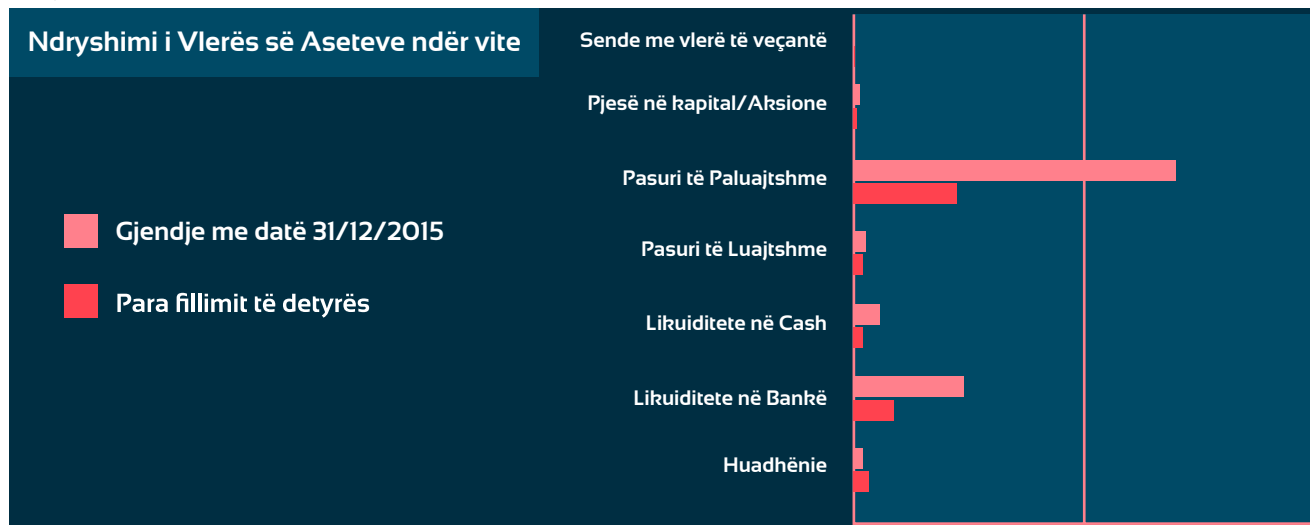
Grafiku nr.1:

Si ndahen interesat private sipas kategorive

Për të parë se cila nga këto kategori ka pasur ndryshimin neto¹ më të madh, na ndihmon vizualisht grafiku i mëposhtëm (Grafiku nr. 2), ku vihet re se pasuritë e paluajtshme kanë rritjen më të madhe në vlerë, që do të thotë se gjyqtarët e Gjykatës së Lartë kanë investuar më së shumti në sektorin imobiliar dhe mbajtjen e likuiditeteve brenda sektorit bankar.

Grafiku nr.2:

¹ I referohemi me termin ndryshim neto, pasi përlogariten të gjitha shtesat apo pakësimet që ka pësuar kategoria e asetëve nga deklarimi për herë të parë deri në datë 31.12.2015

Pasuri të Paluajtshme: 17 gjyqtarët e Gjykatës së Lartë, deri në vitin 2015, zotërojnë pasuri të paluajtshme në vlerë të përafërt 704 milionë lekë, pasuri që përbën dhe 68% vlerës totale të interesave private të deklaruara prej tyre.

Tabela nr.5: Vlera akumulative e pasurive të paluajtshme

Subjekti	Pasuri të Paluajtshme në lekë
Evelina Qirjako	180,167,829
Mirela Fana	170,999,864
Arjana Fullani	65,307,550
Artan Zeneli	41,900,480
Shkelzen Selimi	40,623,250
Ardian Nuni	38,160,263
Andi Çeliku	33,865,464
Admir Thanza	30,578,227
Guxim Zenelaj	28,675,200
Tom Ndreca	15,440,000
Xhezair Zaganjori	13,712,480
Aleksander Muskaj	12,858,584
Artan Broci	13,771,416
Majlinda Andrea	8,281,200
Medi Bici	6,000,000
Ardian Dvorani	3,245,307
Edmond Islamaj	1,166,000
Total	704,753,115

Janë rreth 6.3 milion USD (704.753.115 lekë) të investuara në pasuri të paluajtshme nga 17 gjyqtarë të Gjykatës së Lartë.

Kujtojmë se në këtë vlerë nuk janë të përfshira pasuritë e paluajtshme të përfituara nga trashëgimia, të dhuruara, të përfituara nga privatizimi (ligji nr.7501), dhe/apo nga kontratat e sipërmarrjes për dhënie për ndërtim të truallit, pasi në secilin nga këto raste vlera është shënuar 0 nga subjekti deklarues.

Likuiditete në Bankë dhe në Cash: Duke marrë parasysh vlerat fillestare të deklaruara nga 17anëtarët e Gjykatës së Lartë në formularët e Deklarimit të Interesave Private Para Fillimit të Detyrës, si dhe

duke ndjekur të gjitha deklaratimet e viteve pasardhëse lidhur me shtesat ose pakësimet e likuiditeteve, në fund të vitit 2015 rezulton se vlera akumulative e likuiditeteve në bankë është 235.513.185 lekë, ndërsa ajo e likuiditeteve në Cash 55.163.146 lekë, duke përfaqësuar respektivisht 23% dhe 5% të vlerës së të gjithë aseteve të deklaruara.

Mbajtja e likuiditeteve Cash është akoma një praktikë e përdorur nga zyrtarët edhe pse në amendimet e fundit ligjore të ligjit nr.9049 datë 10.4.2003, në nenin 4/1 përcaktohet që limiti i lejuar për gjendje Cash në shtëpi është në shumën 1.5 milionë lekë dhe mbi këtë limit subjekti është i detyruar me ligj të bëjë depozitim në bankë.

Ky limit është i diskutueshëm në zbatim, pasi mbetet i paqartë nëse kufizimi vlen vetëm për deklaratuesit për herë të parë të interesave private apo për të gjithë subjektet që deklarojnë në mënyrë periodike.

Gjendja e likuiditeteve Cash me datë 31.12.2015, për secilin nga gjyqtarët e Gjykatës së Lartë sipas vetëdeklarimit, paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Tabela nr.6: Vlera akumulative e likuiditeteve në cash

Subjekti	Likuiditete CASH
Ardian Nuni	15,073,150
Edmond Islamaj	9,526,310
Mirela Fana	9,348,050
Tom Ndreca	4,750,000
Admir Thanza	3,916,740
Artan Broci	3,325,185
Aleksander Muskaj	2,282,747
Shkelzen Selimi	1,545,339
Artan Zeneli	1,446,760
Evelina Qirjako	1,243,123
Arjana Fullani	962,842
Xhezair Zaganjori	900,000
Medi Bici	500,000
Majllinda Andrea	300,000
Guxim Zenelaj	42,900
Andi Çeliku	-
Total	55,163,146

Rreth 5% e vlerës totale të asetëve mbahet në formën e likuiditeteve cash jashtë sistemit bankar dhe më shumë se gjysma e anëtarëve të Gjykatës së Lartë kanë tejkaluar limitin e lejuar nga ligji për gjendjen CASH

2. DETYRIMET

Përveç asetëve të krijuara gjatë periudhës së deklarimit të pasurisë, gjyqtarët kanë krijuar dhe detyrime financiare ndaj institucioneve financiare, personave të lidhur, si dhe ndaj kompanive të ndryshme, kryesisht atyre të ndërtimit.

Kategoria e detyrimeve përfshin këto nënkategorori:

- Kredi bankare;
- Huamarrje ndaj personave të tretë;
- Detyrime ndaj shoqërive të ndërtimit;
- Detyrime të tjera.

Nga analizi i deklaratave vihet re se detyrimet janë një nga mënyrat e përdorura gjerësisht për financimin dhe investimin në pasuri të paluajtshme apo të luajtshme nga ana e subjekteve deklarues dhe familjarëve të tyre. Në më pak raste evidentohet se këto detyrime janë përdorur për të mbuluar shpenzime shkollimi, apo shpenzime të llojit konsumator.

2.a. Totali i Detyrimeve

SA ËSHTË TOTALI I DETYRIMEVE NGA FILLIMI I DETYRËS DERI NË VITIN 2015?

Tabela nr.7 pasqyron gjendjen totale të detyrimeve të deklaruara nga gjyqtarët e Gjykatës së Lartë deri me datë 31.12.2015 në Lekë dhe në përqindje (%) sipas nënkategorive që përbëjnë Detyrimet.

Tabela nr.7: Raporti në vlerë dhe përqindje mes nënkategorive të ndryshme të detyrimeve

Detyrimet	Shuma në Lekë deri me 31.12.2015	Raporti në %
Kredi Bankare	210,936,125	53%
Detyrime shoq. ndertimit	170,877,654	43%
Detyrime te tjera	10,752,505	3%
Huamarrje	8,455,600	2%
Total	401,021,884	100%

Nga vlera totale e detyrimeve, rezulton se:

53% e zënë detyrimet nga bankat, kryesisht të llojit kredi hipotekore, overdraft, kredi konsumatore; 43% e zënë detyrimet ndaj shoqërive të ndërtimit, (për rastet kur nuk likuidohet e plotë vlera e kontratave); dhe 5% janë huamarrje ndaj të tretëve, kryesisht janë hua pa afat dhe pa interes dhënë nga miq apo të afërm të subjekteve deklarues apo shoqëri tregtare.

Bazuar në praktikat më të mira ndërkombëtare, detyrimet e larta jashtë sistemit bankar, si huamarrja ndaj personave të tretë dhe detyrimet e pashlyera ndaj kompanive të ndërtimit, konsiderohen gjerësisht si indikatorë transaksionesh të dyshimta të rrjedhjes së parasë në hyrje dhe identifikohen në manualët për procedimin dhe analizimin e deklaratave të pasurisë si 'flamuj të kuq'. Shumat e larta të detyrimet ndaj kompanive të ndërtimit (43%) dhe huamarrjes jashtë sistemit bankar (5%) dhe janë një tregues i nevojës për një hetim më të detajuar të deklaratave nga ana e institucioneve monitoruese të sistemit.

Rreth 48% e vlerës së detyrimeve të gjykatësve lidhet me detyrime ndaj kompanive të ndërtimit dhe huamarrje ndaj personave të tretë.

2.b Raporti Asete-Detyrime

CILI ËSHTË RAPORTI MES VLERËS SË DETYRIMEVE DHE ASETEVE DERI NË FUND TË VITIT 2015?

Një analizë krahasuese mes totalit të aseteve dhe totalit të detyrimeve të deklaruara ndër vite për secilin nga subjektet objekt studimi paraqitet në mënyrë tabelore si më poshtë. Pavarësisht se jo detyrimisht vlera e detyrimeve të deklaruara ka qenë burim për të shtuar vlerën e pasurisë, është me interes të shihet sa për qind të vlerës së aseteve e zënë detyrimet, dhe kjo e dhënë pasqyrohet në kolonën e fundit të tabelës nr.8.

Tabela nr.8: Raporti në përqindje mes detyrimeve totale dhe aseteve në fund të vitit 2015

Subjekti	Pasuria në Lekë dt.31/12/2015	Detyrimet totale në Lekë dt.31.12.2015	Raporti Detyrime/Asete
Admir Thanza	45,744,011	13,584,990	30%
Aleksander Muskaj	23,233,339	21,251,492	91%
Andi Çeliku	35,326,875	-	0%

Ardian Dvorani	7,692,083	6,231,232	81%
Ardian Nuni	58,050,596	15,006,631	26%
Arjana Fullani	117,813,826	35,172,632	30%
Artan Broci	35,048,571	10,584,176	30%
Artan Zeneli	65,639,890	24,239,711	37%
Edmond Islamaj	12,677,490	-	0%
Evelina Qirjako	245,794,677	87,863,299	36%
Guxim Zenelaj	30,418,100	24,664,640	81%
Majlinda Andrea	24,103,954	3,435,600	14%
Medi Bici	9,200,119	-	0%
Mirela Fana	219,273,771	140,213,271	64%
Shkelzen Selimi	39,189,701	12,642,880	32%
Tom Ndreca	21,690,000	5,900,000	27%
Xhezair Zaganjori	52,177,719	231,330	0%
Total	1,043,074,723	401.021.884	38%

2.c. Detyrimet e pashlyera

SA ËSHTË VLERA E DETYRIMEVE TË PASHLYERA NË FUND TË VITIT 2015?

Më sipër është identifikuar totali i detyrimeve të deklaruara nga gjyqtarët dhe familjarët e tyre ndër vite. Kjo vlerë është 401.021.884 lekë, e cila përmbledh të gjitha detyrimet e deklaruara në nënkategoritë e ndryshme, por, është e rëndësishme që të identifikohet edhe shuma e pagesës/kthimit të detyrimit, e paguar në formë kësti përgjatë viteve. Për këtë qëllim, siç shpjegohet dhe në kapitullin e Metodologjisë, të gjitha pagesat e detyrimeve janë regjistruar si nënkategori e veçantë tek kategoria e "Shpenzimeve" në databazën kryesore (referoju Aneksit I të këtij raporti 'Kodifikimi i kategorive dhe nënkategorive').

Kështu, gjendja e detyrimit të pa shlyer në fund të vitit 2015 përllogaritet duke zbritur nga shuma totale e detyrimeve të deklaruara gjatë gjithë periudhës deklaruese, totalin e pagesave për shlyerje detyrimesh gjatë gjithë periudhës, sipas formulës së mëposhtme:

Në këtë mënyrë, nëse shumës së detyrimeve të akumuluar ndë vite me vlerë 401.021.884 lekë, i zbrësim totalin e pagesave të kësteve (pagesë kësti kredie, kthim huaje, pagesë ndaj shoqërive të ndërtimit) në shumën 299.064.139 lekë, atëherë gjendja e pashlyer e detyrimit në fund të vitit 2015 për të 17 gjyqtarët e Gjykatës së Lartë përlllogaritet në vlerën 101.957.745 lekë (Tabela 9).

Tabela nr.9: Vlera e detyrimeve të pashlyera në fund të vitit 2015 e shprehur në lekë.

Shuma totale e detyrimeve të deklaruar gjatë gjithë periudhës së deklarimit (a)	Totali i pagesave për shlyerje detyrimesh gjatë gjithë periudhës (b)	Gjendja e detyrimit të pashlyer në fund të vitit 2015 (a-b)
401,021,884 lekë	299,064,139 lekë	101,957,745 lekë

Detyrimet e pashlyera në total zënë 26% të vlerës fillestare të detyrimit. Kreditë bankare dhe shlyerja e kësteve mbetet brenda tregut formal bankar dhe është lehtësisht i verifikueshëm.

Por, nëse analizojmë mënyrën e shlyerjes së detyrimeve **jobankare** vërejmë se në fund të periudhës deklaruese të marrë në shqyrtim, vlera e pashlyer huadhëniet dhe detyrimet ndaj shoqërive të ndërtimit ndryshon (Tabela 10).

Tabela nr.10: Gjendja e detyrimit jo bankare të pashlyer në fund të vitit 2015

Detyrimet jo bankare	Vlera e detyrimeve deri me dt.31/12/2015	Shlyerjet totale
Detyrime shoq. ndërtimit	170,877,654	96,781,901
Huamarrje	8,455,600	2,772,800

Pra, detyrimi i pakthyer ndaj shoqërive të ndërtimit rezulton të jetë në masën 44%, ndërsa huamarrja rezulton e pakthyer në masën 68%.

3. PASURIA NETO

SI KA NDRYSHUAR PASURIA NETO NGA FILLIMI I DETYRËS DERI NË VITIN 2015?

Pasuria neto përcakton diferencën mes asetëve, pasurisë bruto të prezantuar në pikën 1 të këtij kapitulli, dhe vlerës së detyrimeve të pashlyera në fund të periudhës së deklarimit të përlllogaritur më lart, sipas Tabelës II më poshtë.

Kjo formulë na mundëson përlllogaritjen e vlerës akumulative të pasurisë neto që gjyqtarët zotërojnë në fund të vitit 2015 (Tabela II), por dhe rritjen e pasurisë neto gjatë periudhës së deklarimit të marrë në analizë.

Tabela nr.11: Vlera e pasurisë neto të gjyqtarëve në fund të vitit 2015 e shprehur në lekë.

Subjekti	"(a) Pasuria bruto"	"(b) Detyrimet e pashlyera"	"(a)-(b) Pasuria neto"
Admir Thanza	45,744,011	5,200,742	40,543,269
Aleksander Muskaj	23,233,339	2,778,835	20,454,505
Andi Çeliku	35,326,875	-	35,326,875
Ardian Dvorani	7,692,083	1,631,342	6,060,741
Ardian Nuni	58,050,596	10,471,943	47,578,653
Arjana Fullani	117,813,826	8,412,562	109,401,264
Artan Broci	35,048,571	3,225,764	31,822,807
Artan Zeneli	65,639,890	6,680,783	58,959,107
Edmond Islamaj	12,677,490	-	12,677,490
Evelina Qirjako	245,794,677	41,669,330	204,125,347
Guxim Zenelaj	30,418,100	17,935,879	12,482,221
Majlinda Andrea	24,103,954	603,690	23,500,265
Medi Bici	9,200,119	-	9,200,119
Mirela Fana	219,273,771	3,129,999	216,143,772
Shkelzen Selimi	39,189,701	-514,455	39,704,156
Tom Ndreca	21,690,000	500,000	21,190,000
Xhezair Zaganjori	52,177,719	231,330	51,946,389
Total	1,043,074,723	101,957,745	941,116,978

Nga rezultati i kësaj tabele, shihet që: ***Pasuria neto e anëtarëve të Gjykatës së Lartë është 941.116.978 lekë (ose 8.4 milion USD).***

Njëkohësisht, duke iu rikthyer tabelës nr.3, ku pasqyrohet rritja e pasurisë nga fillimi i detyrës deri me datë 31.12.2015 dhe vlerës së detyrimeve të pashlyera deri me datë 31.12.2015, mund të llogaritet sa është **shtesa neto e pasurisë.**

Shtesa Netë e Pasurisë, është diferenca mes vlerës së shtuar të pasurisë bruto në shumën 662.028.238 lekë dhe detyrimeve të pashlyera në shumën 101.957.745 lekë, që rezulton të jetë 560.070.493 lekë.

Shtesa e pasurisë neto për periudhën e deklarimit për të gjithë gjyqtarët e Gjykatës së Lartë është 560.070.493 lekë.

Niveli i rritjes së pasurisë neto të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë gjatë periudhës deklaruese është i lartë dhe nuk mund të justifikohet vetëm me të ardhurat nga funksioni i tyre, sidomos kur kësaj vlere i janë zbritur të gjithë detyrimet ndaj bankave, shoqërive ndërtuese ose personave të tretë, të cilat janë po ashtu të larta. Ky rezultat detyron marrjen në analizë të strukturës së të ardhurave të gjyqtarëve dhe familjarëve të tyre, për të identifikuar më qartë burimin e rritjes së pasurisë.

4. TË ARDHURAT

Kategoria e të ardhurave të zyrtarëve që janë subjekt i deklarimit të pasurisë, përbëhet nga këto nënkategori kryesore:

- Paga nga funksioni;
- Paga e familjarëve;
- Shpërblime neto;
- Të ardhura nga biznesi;
- Të ardhura nga qiradhënia;
- Të ardhura nga mësimdhënia (vetëm për gjyqtarët);
- Dhuratat në cash nga persona jashtë përbërjes familjare;
- Të ardhura nga shitja e pasurive të paluajtshme;
- Të ardhura nga shitja e pasurive të luajtshme;
- Të ardhura të tjera (për të ardhurat që nuk përfshihen në kategoritë e mësipërme).

4.a. Totali i të ardhurave

SA ËSHTË TOTALI I TË ARDHURAVE NGA FILLIMI I DETYRËS DERI NË VITIN 2015?

Nëse përllogarisim totalin e të ardhurave të deklaruara nga vetë gjyqtarët dhe familjarët e tyre për periudhën 2003-2015, pra në të gjitha deklaratat e interesave private, vlera totale e deklaruar është në shumën 1.151.459.646 lekë.

Megjithatë, ndryshe nga përllogaritja e vlerës së aseteve të deklaruara e cila është **akumulative** nga viti i parë i deklarimit (Deklaratat e Interesave Private Para Fillimit të Detyrës) deri në deklaratën e fundit (Deklarata Periodike/Vjetore 2015), në përllogaritjen e të ardhurave është marrë në konsideratë baza ligjore për plotësimin e rubrikës së të ardhurave nga subjektet deklarues. Në nenin 5/1 të Ligjit nr.9049, parashikohet që në deklarimin e të ardhurave për herë të parë duhet të deklarohet: *“angazhimet në veprimtari private me qëllim fitimi ose çdo lloj veprimtarie që krijon të ardhura, që ekzistojnë në datën e fillimit të punës, përfshirë çdo lloj të ardhure të krijuar nga këto angazhime ose veprimtari, nga data 1 janar deri në datën e fillimit të punës të vitit të deklarimit.”*

Për këtë arsye në trajtimin e të ardhurave si burim financiar për krijimin e pasurisë së deklaruar, janë llogaritur vetëm të ardhurat e krijuara nga subjektet deklarues dhe familjarët e tyre pas datës së emërimit. Pra, do të merren për bazë të ardhurat e deklaruar vetëm në Deklaratat e Interesave Private Periodike/Vjetore, ashtu siç ato paraqiten në Tabelën nr.12.

Tabela nr.12: Të ardhurat totale dhe mesatare vjetore gjatë viteve të deklarimit

Subjekti	Të ardhurat totale (Lekë)	Vitet në funksion	Të ardhurat mesatare vjetore
Admir Thanza	65,411,417	12	5,450,951
Aleksander Muskaj	47,696,829	12	3,974,736
Andi Çeliku	42,488,218	8	5,311,027
Ardian Dvorani	42,186,993	12	3,515,583
Ardian Nuni	48,089,986	9	5,343,332
Arjana Fullani	122,963,835	12	10,246,986
Artan Broci	79,020,146	12	6,585,012
Artan Zeneli	58,748,417	9	6,527,602
Edmond Islamaj	26,526,472	12	2,210,539
Evelina Qirjako	116,405,190	8	14,550,649

Guxim Zenelaj	27,845,417	12		2,320,451
Majlinda Andrea	33,083,421	12		2,756,952
Medi Bici	19,258,174	12		1,604,848
Mirela Fana	258,355,088	12		21,529,591
Shkelzen Selimi	50,006,664	12		4,167,222
Tom Ndreca	32,522,324	12		2,710,194
Xhezair Zaganjori	80,851,054	12		6,737,588
Total	1,151,459,646	N/A		N/A

4.b. Burimi i të ardhurave

SI JANË TË NDARA KËTO TË ARDHURA SIPAS NËNKATEGORIVE?

Duke qenë se në totalin e saj, rritja e pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë nuk justifikohet nga të ardhurat e përfuara nga rroga/shpërblimet, BIRN analizoi në mënyrë të detajuar burimet e të ardhurave të deklaruara nga këta gjyqtarë, në mënyrë që të identifikonte më qartë strukturën e krijimit të kësaj pasurie.

Nënkategoritë që përbëjnë totalin e vlerës së të ardhurave të deklaruara nga gjyqtarët e Gjykatës së Lartë, në mënyrë përmbledhëse janë klasifikuar në: Paga dhe shpërblime nga funksioni; Dhurata në Cash; Mësimdhënia; Paga e familjarëve; Të ardhura nga biznesi; Të ardhura nga Qiradhënia; Të ardhura nga shitblerja e pasurive të luajtshme dhe të paluajtshme. Në mënyrë që të diferencohet burimi i të ardhurave, baza e të dhënave të ngritur për qëllim të këtij studimi ka identifikuar secilën nga këto nënkategori, duke i dhënë dhe kode të ndryshme (referoju Aneksit I të këtij raporti).

Raporti ndërmjet këtyre nënkategorive në vlerë në Lek dhe në përqindje, për të gjithë gjyqtarët deklarues objekt të këtij studimi, është prezantuar në Tabelën 13 më poshtë.

Tabela nr.13: Vlera totale në lekë për secilën nënkategori të ardhurash dhe raporti mes tyre.

Të Ardhurat	Shuma në Lekë	Raporti në %
Paga dhe shpërblime nga funksioni	294,119,420	25.5%
Të ardhura nga biznesi	249,581,009	21.7%
Paga e familjarëve	238,793,097	20.7%
Të ardhura nga Qira	134,411,404	11.7%

Te ardhura nga shitblerja e pronave dhe automjeteve	116,477,991	10.1%
Te ardhura te tjera	66,113,510	5.7%
Mesimdhënia	48,477,110	4.2%
Dhurata ne Cash	3,486,105	0.3%
Total	1,151,459,646	100%

Ashtu siç pasqyrohet dhe nga të dhënat e prezantuara në Tabelën 13, rreth 1/2 e të ardhurave të gjyqtarëve deklarohet se burojnë nga paga e tyre ose e familjarëve, të cilat zënë respektivisht 25.5% dhe 20.7% të shumës totale të të ardhurave të deklaruara.

Nënkategoritë e tjera të të ardhurave të cilat janë përgjegjëse për rreth 1/2 e shumës së të ardhurave të gjyqtarëve janë: të ardhura nga biznesi (21.7%); të ardhura të tjera (5,7%); të ardhurat nga shitblerja e pasurive të luajtshme dhe të paluajtshme (10.1%); dhurata në Cash (0,3%); të ardhura nga mesimdhënia (4.2%) dhe të ardhura nga qiraja (11,7%).

5. SHPENZIMET

Pasi kemi marrë në analizë të ardhurat e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë që përfshihen në kategorinë e transaksioneve të parasë në hyrje, është e rëndësishme të shihet struktura e shpenzimeve të tyre, që klasifikohet në kategorinë e rrjedhjes së parasë në dalje.

Në kategorinë e shpenzimeve, përfshihen këto nënkategoritë kryesore:

- Pagesë kësti kredie;
- Pagesë kësti huaje;
- Pagesë e kryer ndaj shoqërisë së ndërtimit ku ka pasur detyrime;
- Shpenzime shkollimi;
- Shpenzime të tjera (të cilat nuk përfshihen në kategoritë e mësipërme).

Duke vlerësuar me kujdes mënyrën e plotësisimit të rubrikës së detyrimeve dhe pagesës së kësteve nga ana e subjekteve deklarues, u konstatua që këstet e paguara përfshijnë në masën më të madhe kthimin e principalit dhe pjesërisht pagesë interesi, por që ky i fundit është i pamundur të identifikohet. Pra, vetëdeklarimet për pagesë këstesh do t'i trajtojmë si pakësim detyrimi dhe janë përfshirë në seksionin "2.c. Detyrimet e pashlyera" të prezantuar më lart.

Kategoria e shpenzimeve, ka një specifikë të veçantë në formularin e deklarimit. Detyrimi ligjor për deklarimin e "shpenzimeve të deklarueshme"² ka hyrë në fuqi nga viti 2014 pas amendimit të fundit

² "Shpenzim i deklarueshëm" është tërësia monetare, e paguar për arsim, mjekim shëndetësor, pushime, arredim, si dhe të tjerashpenzime të këtij lloji, të kryera nga subjekti deklarues.

ligjor që iu bë ligjit nr.9049, referuar nenit 1 pika 7 të këtij ligji. Por edhe pas këtij ndryshimi ligjor, në formatin e deklaratës "Deklaratë e Interesave Private Periodike/Vjetore" shpenzimet e deklarueshme janë klasifikuar si e dhënë konfidenciale dhe për këtë arsye nuk ofrohen për publikim.

Kështu pra, rezulton që të dhënat për shpenzime të tjera klasifikohen si më poshtë:

Tabela nr.14: Vlera e shpenzimeve të deklaruar në lekë.

Shpenzimet	Shuma në Lekë
Shpenzime shkollimi	28,716,155
Shpenzime te tjera	7,691,849
Total	36,408,004

Nga të dhënat që ofron formulari i deklaratimit rezulton se nga 17 anëtarët e Gjykatës së Lartë, 7 prej tyre kanë deklaruar shpenzime shkollimi për fëmijët në shumën 28.716.155 lekë për periudhën e marrë në shqyrtim. Megjithatë mbetet e zbuluar dhe jo e qartë analiza në lidhje me shpenzimet e subjekteve deklarues, për sa kohë që rubrika e Shpenzimeve të Deklarueshme është konfidenciale dhe nuk ofrohet për publikim.

Gjithashtu, analizimi i 207 deklaratave të këtij studimi nxjerr në pah mungesën e deklarimeve të gjyqtarëve për shpenzime jetike, shpenzime udhëtimi, etj., duke theksuar nevojën e përfshirjes së të gjithë shpenzimeve në deklaratat e interesave private, si një mundësi më e mirë drejt nxitjes së transparencës. Nga 17 gjyqtarët e marrë në analizë, asnjë prej tyre nuk ka deklaruar shpenzime të konsumit jetik.

Asnjë nga 207 deklaratat e analizuar nuk përfshinin në kategorinë e shpenzimeve, kosto të lidhura me konsumin jetik.

6. TË ARDHURAT NETO

Të ardhurat neto përftohen si rezultat i diferencës mes të ardhurave totale me shpenzimet e deklaruar, duke iu referuar deklaratave periodike/vjetore të 17 anëtarëve të Gjykatës së Lartë, sipas skemës që vijon:

Pra, të ardhurat neto për 17 gjyqtarët dhe familjet e tyre për periudhën deklaruese janë në shumën 1.115.051.643 lekë.

Kjo shifër jep të ardhurat neto, por duhet theksuar se në asnjë rast në zërin e shpenzimeve nuk janë përfshirë shpenzimet e konsumit jetik. Në qoftë se shpenzimet e konsumit jetik do të përfshihen në përlogaritje, të ardhurat neto do të rezultojnë ndjeshëm më të ulëta.

7. KONTROLLI ARITMETIK DHE LOGJIK

Nga analiza e strukturës së aseteve dhe detyrimeve nga njëra anë dhe të ardhurave dhe shpenzimeve nga ana tjetër, të 17 gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, e bazuar në vetëdeklarimet e tyre të bëra pranë ILDKPKI për periudhën nga deklarimi për herë të parë e deri me datë 31/12/2015, vërehen një numër trendesh në transaksione të identifikuara si të dyshimta ose ‘flamuj të kuq’ bazuar në praktikat më të mira ndërkombëtare në këtë fushë.

Në këtë kontekst, BIRN ndërmori kontrollin aritmetik-logjik të deklaratave të pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, deri me datë 31.12.2015. Kjo analizë u realizua bazuar në të dhënat e deklaratave të subjekteve, si dhe ato të familjarëve të tyre. Qëllimi i këtij kontrolli është të vlerësojë efektshmërinë e kontrolleve aritmetike-logjike të cilat kryhen nga ILDKPKI gjatë çdo viti kalendarik të dorëzimit të deklaratave të interesave private të zyrtarëve.

Në bazë të nenit 25 të ligjit nr. 9049 i ndryshuar, *“Kontrolli aritmetik dhe logjik kryhet për çdo deklaram për të vërtetuar saktësinë e vlerësimit të pasurisë së deklaruar, saktësinë e burimeve financiare të deklaruar dhe mjaftueshmërinë e mbulimit të pasurive nga burime të deklaruar”*. Ky kontroll dokumentohet në Fletën e Kontrollit, në të cilin janë pasqyruar të dhënat e vetëdeklaruar nga zyrtari

dhe familjarët e tij, të organizuara në dy pasqyra financiare: asetet neto dhe të ardhurat neto. Pas plotësimit dhe përpunimit të këtyre të dhënave, gjenerohet një informacion lidhur me faktin nëse: *të ardhurat neto të periudhës justifikojnë apo jo ndryshimin e asetëve neto për periudhën deklaruese.*

Pavarësisht detyrimit ligjor që ka ILDKPKI për të ushtruar kontrollin aritmetik dhe logjik për çdo deklaratë që dorëzohet, BIRN ka kryer kontrollin Aritmetik dhe Logjik vetëm për deklaratat e intereseve private Periodike/Vjetore. Pra, është analizuar si ka ndryshuar pasuria e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë nga momenti që ata janë emëruar në një funksion publik duke u bërë subjekte të ligjit të deklarimit e deri me datë 31.12.2015.

Formula për ndërtimin e një flete kontrolli Aritmetik dhe Logjik paraqitet si më poshtë vijon:

Rritja e Aseteve Neto = Rritja e Aseteve Bruto – Detyrime

Të Ardhura Neto = Të ardhurat totale – Shpenzime

Rezultati:

- a) Nëse diferenca mes “Të Ardhurave Neto” dhe “Rritjes/Ndryshimit të Aseteve Neto” del me vlerë negative, atëherë ajo konsiderohet indicie që pasuria e krijuar gjatë vitit nuk justifikohet përmes burimeve financiare të deklaruara.*
- b) Por nëse diferenca mes “Të Ardhurave Neto” dhe “Rritjes/Ndryshimit të Aseteve Neto” është pozitive, atëherë shuma mund të trajtohet si shpenzim për periudhën, për sa kohë që vetë subjekti nuk e ka deklaruar destinacionin e kësaj teprice likuiditeti. Pra në mungesë të shpenzimeve të deklarueshme, konkludojmë që çdo tepricë pozitive nga kontrolli KAL, mes të ardhurave neto dhe asetëve neto, është shpenzim.*

Kontrolli aritmetik dhe logjik është kryer nga BIRN për 190 deklaratat Periodike/Vjetore të gjykatësve të Gjykatës së Lartë.

Në përfundim të kontrollit aritmetik dhe logjik, ka rezultuar se nga 190 deklaratat që iu nënshtruan kontrollit, 14 prej tyre janë me probleme, duke qenë se shtesa e asetëve neto nuk justifikohet me të ardhurat neto (Tabela 15).

Tabela nr.15: Numri i deklaratave që nuk justifikojnë pasurinë sipas Kontrollit Aritmetik dhe Logjik

Subjekti	Nr. deklaratave për KAL	KAL me probleme	KAL pa probleme
Admir Thanza	12	1	11
Aleksander Muskaj	12	0	12
Andi Çeliku	8	0	8
Ardian Dvorani	12	0	12
Ardian Nuni	9	1	8
Arjana Fullani	12	1	11
Artan Broci	12	0	12
Artan Zeneli	9	1	8
Edmond Islamaj	12	2	10
Evelina Qirjako	8	1	7
Guxim Zenelaj	12	0	12
Majlinda Andrea	12	1	11
Medi Bici	12	0	12
Mirela Fana	12	2	10
Shkelzen Selimi	12	3	9
Tom Ndreca	12	1	11
Xhezair Zaganjori	12	0	12
Total	190	14	176

Pra,në përfundim të kontrollit aritmetik dhe logjik, vetëm shtatë anëtarë të Gjykatës së Lartë kanë rezultuar pa probleme në të gjitha vitet e deklaramit. Gjyqtarët e tjerë kanë të paktën një vit gjatë periudhës deklaruese, kur kontrolli aritmetik dhe logjik ka rezultuar me probleme.

Në këtë përlogaritje është përdorur me përpikëri çdo e dhënë e deklaruar nga subjekti dhe familjarët e tyre në formularët e deklaramit Periodik/Vjetor.

Rreth 7% e deklaratave Periodike/Vjetore të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë dështojnë gjatë kontrollit aritmetik dhe logjik.

10 nga 17 gjyqtarë dështojnë të paktën njëherë gjatë kontrollit aritmetik dhe logjik ndër vite.

Në total, shuma e pajustificuar e përmbledhur tek 14 deklaratat që dështojnë gjatë kontrollit aritmetik dhe logjik është 65,120,434 lekë, e cila përbën rreth 7% të vlerës së aseteve neto që është gjendje me datë 31.12.2015.

Rreth 7% e pasurisë neto të deklaruar rezultojnë të pajustificuar me burime financiare.

SA ËSHTË PASURIA E PAJUSTIFIKUAR ME BURIME FINANCIARE NËSE ZBRESIM SHPENZIMET E KONSUMIT JETIK SIPAS INSTAT?

Shpenzimet konsiderohen një e dhënë personale dhe klasifikohen në kategorinë e të dhënave konfidenciale në formularin e vetëdeklarimit. Në qoftë e rikthehemi dhe një herë në të dhënat bazë që janë vetëdeklaruar, kujtojmë se asnjëri nga 17 gjyqtarët, objekt i këtij studimi, nuk kanë deklaruar shpenzime të konsumit familjar (ose janë deklaruar në rubrikën e Shpenzimeve të Deklarueshme, por që mbetet konfidenciale dhe jo i aksesueshëm nga publiku). Në këto kushte do t'i referohemi të dhënave që publikon Instituti i Statistikave në Shqipëri lidhur me konsumin mesatar vjetor për familje.

Nga botimet e publikuara në faqen zyrtare në web, për buxhetin e familjes, ka informacion vetëm për vitin 2006, 2014 dhe 2015; përkatësisht konsumi mesatar mujor është në shumat 69,383 lekë, 69,442 lekë dhe 70,766 lekë. Do të merret si e dhënë referuese konsumi mesatar mujor për familje i vitit 2006 (69,383 lekë), dhe do t'i rikthehemi sërish Kontrollit Aritmetik dhe Logjik për secilën deklaratë periodike/vjetore. Për këtë arsye, ILDKPKI përdor minimumin jetik vjetor për një familje, siç përllogaritet nga Instituti i Statistikave, INSTAT, në praktikën e saj të kontrollit aritmetik dhe logjik.

Pra, për secilën deklaratë periodike/vjetore, shtuam koston vjetore³ mesatare të jetesës për familje sipas INSTAT-it. Si rrjedhojë, vlera e të ardhurave neto zvogëlohet, duke ndikuar në rritjen e vlerës së pasurisë së pajustificuar.

³Kostoja mesatare vjetore e jetesës, u llogarit duke shumëzuar numrin e muajve në funksion me koston mesatare mujore të jetesës për familjes sipas INSTAT

Nëse shpenzimeve vjetore të gjyqtarëve u shtohet edhe kosto e minimumit jetik vjetor sipas INSTAT, atëherë numri total i deklaratave vjetore me probleme, arrin në 26 deklaratata, ose 14% të totalit të deklaratave (Tabela 16).

Tabela nr.16: Numri i deklaratave që nuk justifikojnë pasurinë nëse shpenzimeve i shtohen kostot e konsumit jetik të INSTAT

Subjekti	Nr. deklaratave për KAL	KAL me probleme	KAL pa probleme
Admir Thanza	12	1	11
Aleksander Muskaj	12	2	10
Andi Çeliku	8	1	7
Ardian Dvorani	12	2	10
Ardian Nuni	9	1	8
Arjana Fullani	12	1	11
Artan Broci	12		12
Artan Zeneli	9	1	8
Edmond Islamaj	12	2	10
Evelina Qirjako	8	1	7
Guxim Zenelaj	12	1	11
Majlinda Andrea	12	3	9
Medi Bici	12	2	10
Mirela Fana	12	2	10
Shkelzen Selimi	12	4	8
Tom Ndreca	12	2	10
Xhezair Zaganjori	12		12
Total	190	26	164

Rreth 14% e deklaratave Periodike/Vjetore të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë dështojnë gjatë kontrollit aritmetik dhe logjik nëse shpenzimeve vjetore i shtohen kostot e konsumit jetik të INSTAT.

SI INTERPRETOHET REZULTATI I KAL PËR DEKLARATAVE QË KANË REZULTUAR PA PROBLEME?

Sërish, duke iu kthyer rezultatit të tabelës nr.15, ka rezultuar që numri i deklaratave pa probleme nga kontrolli aritmetik dhe logjik, është 176. Duke iu referuar ligjit dhe udhëzimeve për plotësimin e formularëve të deklarimit, si dhe faktit që nuk disponohen të dhëna për shpenzimet e deklarueshme, rezulton që diferenca mes:

Të ardhurave neto dhe aseteve neto, na jep vlerën e shpenzimeve të realizuara gjatë vitit nga subjekti dhe familjarët e tij.

Në këtë konkluzion është arritur duke pasur parasysh se subjekti ka detyrim për të deklaruar gjendjen Cash për secilin vit. Nëse subjekti nuk ka deklaruar gjendje cash nga kursimet e vitit paraardhës, kjo do të thotë se subjekti ka shpenzuar çdo të ardhur të realizuar për periudhën.

Rreth 7% e deklaratave Periodike/Vjetore të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë dështojnë gjatë kontrollit aritmetik dhe logjik.

Pra, përveç rasteve të 14 deklaratave që rezultuan me diferencë negative mes të ardhurave neto dhe aseteve neto, rastet e tjera me diferencë pozitive (176 deklarata), na japin informacion për vitet që ka pasur tepriçë të ardhurash dhe kjo diferencë në kushtet e respektimit të rregullave të plotësimit të formularit të deklarimit, interpretohet si shpenzim vjetor.

Tabela nr.17: Vlera mesatare vjetore e shpenzimeve të deklaruara.

Subjekti	Nr. Deklaratave pa probleme	Shpenzimet e supozuara	Shpenzimet mesatare vjetore të supozuara
Admir Thanza	12	31,605,364	2,633,780
Aleksander Muskaj	12	30,094,855	2,507,905
Andi Çeliku	8	24,085,619	3,010,702
Ardian Dvorani	12	35,499,071	2,958,256
Ardian Nuni	9	18,936,644	2,104,072
Arjana Fullani	12	45,891,415	3,824,285

Artan Broci	12	51,810,221		4,317,518
Artan Zeneli	9	49,628,186		5,514,243
Edmond Islamaj	12	17,002,916		1,416,910
Evelina Qirjako	8	26,174,094		3,271,762
Guxim Zenelaj	12	22,913,196		1,909,433
Majlinda Andrea	12	15,602,516		1,300,210
Medi Bici	12	16,282,685		1,356,890
Mirela Fana	12	124,980,738		10,415,062
Shkelzen Selimi	12	18,819,628		1,568,302
Tom Ndreca	12	16,382,324		1,365,194
Xhezair Zaganjori	12	28,824,272		2,402,023
Total	190	574,533,744		51,876,545

IV. DISKUTIME DHE REKOMANDIME

Analiza strukturore e të dhënave të deklaratave të pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë identifikon një numër trendesh ku përfshihen transaksionesh të dyshimta ose 'flamujsh të kuq' në kampronin prej 17 gjyqtarësh, ku përfshihen:

- Detyrime të larta të pashlyera ndaj kompanive të ndërtimit;
- Të ardhura të larta nga dhurata në Cash.
- Mbajtja e likuiditeteve të larta cash, jashtë sistemit bankar;
- Shuma të larta të huamarrjes nga persona të lidhur, pa afat dhe pa interes;

Përveç 'flamujve të kuq' të sipërpërmendur, të cilat u përfatuan nga analiza strukturore e të dhënave, nga kontrolli aritmetik dhe logjik i deklaratave të pasurisë së këtyre subjekteve të ligjit për deklarimin e pasurisë, rezulton se një numër shumë i lartë i gjyqtarësh nuk e justifikojnë dot pasurinë, të paktën gjatë një pike të caktuar në karrierën e tyre.

- 10 nga 17gjyqtarë gjithsej rezultojnë se kanë pasur të paktën në një vit të karrierës së tyre diferenca të pajustificuara midis pasurisë së krijuar dhe burimeve financiare të deklaruara.

Të dhënat e sipërcituara mbi 'flamujt e kuq' të identifikuar, tregojnë që origjina e një pjese të pasurisë së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, ngre dyshime se mund të ketë prejardhje nga burime të paligjshme, të cilat idealisht duhet ta kishin shtyrë ILDKPKI-në për të ndërmarrë hetime të thelluara administrative ndaj këtyre subjekteve.

Gjithashtu, të dhënat e përfutuara nga kontrolli aritmetik dhe logjik i deklaratave, tregojnë që një numër i madh gjyqtarësh, nuk arrin ta justifikojë pasurinë e tij/saj të paktën në një vit gjatë karrierës brenda sistemit gjyqësor, çfarë ngre pikëpyetje mbi efektshmërinë e kontrollit të ILDKPKI mbi këta subjekte deklarues, në të kaluarën.

Megjithatë, duke qenë se nën dritën e procesit të vetingut, pasuria e gjyqtarëve do të merret përsëri në sitë nga ILDKPKI, si një nga institucionet që do të asistojë Komisionin e Pavarur të Vetëingut në vlerësimin e integritet të gjyqtarëve për sa i përket pasurisë, puna e këtij institucioni në këtë drejtim mund të përmirësohet duke ndërmarrë një sërë masash të brendshme apo nga ndërveprimi i me aktorë të jashtëm.

Në këtë drejtim autorët e këtij raporti do të listonin rekomandimet e mëposhtme:

- Përdorimin e një formulari elektronik për deklarimin e pasurisë, i cili jep mundësi për analizimin më të thjeshtë të dhënash dhe shmang gabimet nga plotësimet me shkrim dore të formularëve të vetdeklarimit. Publikimi i deklarimeve në internet.
- Krijimi i një baze të dhënash elektronike për deklaratat e pasurisë, e cila i jep mundësi ILDKP-KI-së, studiuesve dhe gazetarëve që të analizojnë trendet e pasurimit të zyrtarëve publikë.
- Ndërmarrja e studimeve/monitorimeve të ngjashme nga organizatat e shoqërisë civile mbi trendet/strukturën e pasurisë së gjyqtarëve të shkallës së parë, apo të prokurorëve në Republikën e Shqipërisë.
- Kontroll i pavarur aritmetik-logjik i deklaratave të pasurisë së gjyqtarëve/prokurorëve që përfshihen në procesin e vetingut nga organizatat e shoqërisë civile dhe media.
- Rritja e kapaciteteve dhe transparencës së ILDKPKI, për të publikuar raporte periodik mbi trendet e pasurisë së zyrtarëve publikë.
- Shtirja e hetimit administrativ nga ana e ILDKPKI në tregun imobiliar, me qëllim identifikimin e pasurive të paluajtshme që rezultojnë të paregjistruara në Zyrën e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme;
- Publikimi i shpenzimeve të deklarueshme të subjekteve deklarues;
- Zhvillimi i teknikave të hetimit, kryesisht në rivlerësimin nga ekspertë të pavarur të pasurive të paluajtshme, për objektet që vetëdeklarohen me çmime nën vlerën e tregut. (Gjithashtu nuk deklarohen shpenzimet për mobilimin e shtëpive);
- Aplikimi i deklarimit me kërkesë për personat e lidhur (jashtë përbërjes familjare), kur ka dyshime për aftësinë financiare të një huadhënësi apo dhuruesi) etj dhe ushtrimi i hetimit të plotë administrativ për personin e lidhur;
- Sanksione administrative për personat e lidhur në rast shkeljesh administrative.

Aneksi I

Kodifikimi i kategorive dhe nënkategorive

Kodi_nënkategori	Nënkategoria	Kategoria
11	Pasuri të Paluajtshme	Asetet
12	Pasuri të Luajtshme	Asetet
13	Likuiditete në Cash	Asetet
14	Likuiditete në Bankë	Asetet
15	Pjesë në kapital/Aksione	Asetet
16	Person Fizik	Asetet
17	Sende me vlerë të veçantë	Asetet
18	Huadhënie	Asetet
19	Asete të tjera	Asetet
21	Kredi Bankare	Detyrimet
22	Huamarrje	Detyrimet
23	Detyrime ndaj shoqërive të ndërtimit	Detyrimet
24	Detyrime të tjera	Detyrimet
31	Paga nga funksioni	Të Ardhurat
32	Paga e familjarëve	Të Ardhurat
33	Shpërblime neto	Të Ardhurat
34	Të ardhura nga biznesi	Të Ardhurat
35	Të ardhura nga Qira	Të Ardhurat
36	Mësimdhënia	Të Ardhurat
37	Dhurata në Cash	Të Ardhurat
38	Të ardhura të tjera	Të Ardhurat
391	Të ardhura nga shitja e pasurive të paluajtshme	Të Ardhurat
392	Te ardhura nga shitja e pasurive te luajtshme	Të Ardhurat
393	Rivlerësimi i pasurive të paluajtshme	Të Ardhurat
411	Pagesë kësti kredie	Shpenzime
412	Pagesë kësti huaje	Shpenzime
413	Pagesë ndaj shoqërisë së ndërtimit	Shpenzime
42	Shpenzime shkollimi	Shpenzime
43	Shpenzime të tjera	Shpenzime

Aneksi II

Kursi i këmbimit të monedhave të huaja në Lekë, sipas kursit të këmbimit të Bankës së Shqipërisë

Periudha	Konvertimi në Lekë sipas Bankës së Shqipërisë				
	EUR	USD	GBP	CHF	CAD
31.12.2003	133.65	108.69	190.25	85.97	82.76
31.12.2004	126.74	92.64	178.69	81.87	76.92
31.12.2005	122.54	103.58	178.65	78.86	89.11
31.12.2006	123.85	94.14	184.65	77.17	81.13
31.12.2007	121.78	82.89	166.02	73.65	84.45
31.12.2008	123.8	87.91	127.66	82.97	72.22
31.12.2009	137.96	95.81	154.64	93.04	91.34
31.12.2010	138.77	104	161.46	110.98	104.29
31.12.2011	138.93	107.54	165.92	114.46	105.36
31.12.2012	139.59	105.85	171.18	115.65	106.37
31.12.2013	140.2	101.86	168.39	114.41	95.7
31.12.2014	140.14	115.23	179.48	116.52	99.55
31.12.2015	137.28	125.79	186.59	126.74	90.53

ANALIZË E SISTEMIT TË DEKLARIMIT DHE KONTROLLIT TË
PASURISË SË GJYQTARËVE TË GJYKATËS KUSHTETUESE NË
REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

© Rrjeti Ballkanik i Gazetarisë Investigative, Shqipëri
Tiranë, 2017
